

Zorggebruik tijdens de COVID-19 crisis en het effect op stress bij patiënten met chronische cardiopulmonale aandoeningen in Nederland: een dwarsdoorsnede-onderzoek

Beau D C Pouwels¹, Sami O Simons², Maurice Theunissen³, Madelon L Peters⁴, Janna J Schoenmaekers⁵, Sebastiaan C Bekkers⁶, Marieke H J van den Beuken-van Everdingen³

¹Afdeling Longziekten, Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+), Maastricht, Nederland

²Afdeling Longziekten, School of Nutrition and Translational Research in Metabolism (NUTRIM), Faculty of Health, Medicine and Life Sciences (FHML), Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+), Maastricht, Nederland

³Expertisecentrum Palliatieve Zorg, Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+), Maastricht, Nederland

⁴Afdeling Klinische Psychologie, sectie Experimentele Gezondheidspsychologie, Universiteit Maastricht, Maastricht, Nederland

⁵Afdeling Longziekten en Expertisecentrum Palliatieve Zorg, Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+), Maastricht, Nederland

⁶Afdeling Cardiologie, Maastricht Universitair Medisch Centrum (MUMC+), Maastricht, Nederland

Introductie

De COVID-19 pandemie veroorzaakte een enorme verschuiving in de focus van de gezondheidszorg. Doel van dit onderzoek was om na te gaan of patiënten met chronische hart- of longziekten verhoogde stress hebben ervaren tijdens de COVID-19 pandemie in Nederland.

Methodie

Setting: COVID-19 pandemie-gerelateerde veranderingen in zorggebruik, gezondheidsstatus en stress onder patiënten met chronisch cardiopulmonale aandoeningen in Nederland.

Design: Dwarsdoorsnede onderzoek.

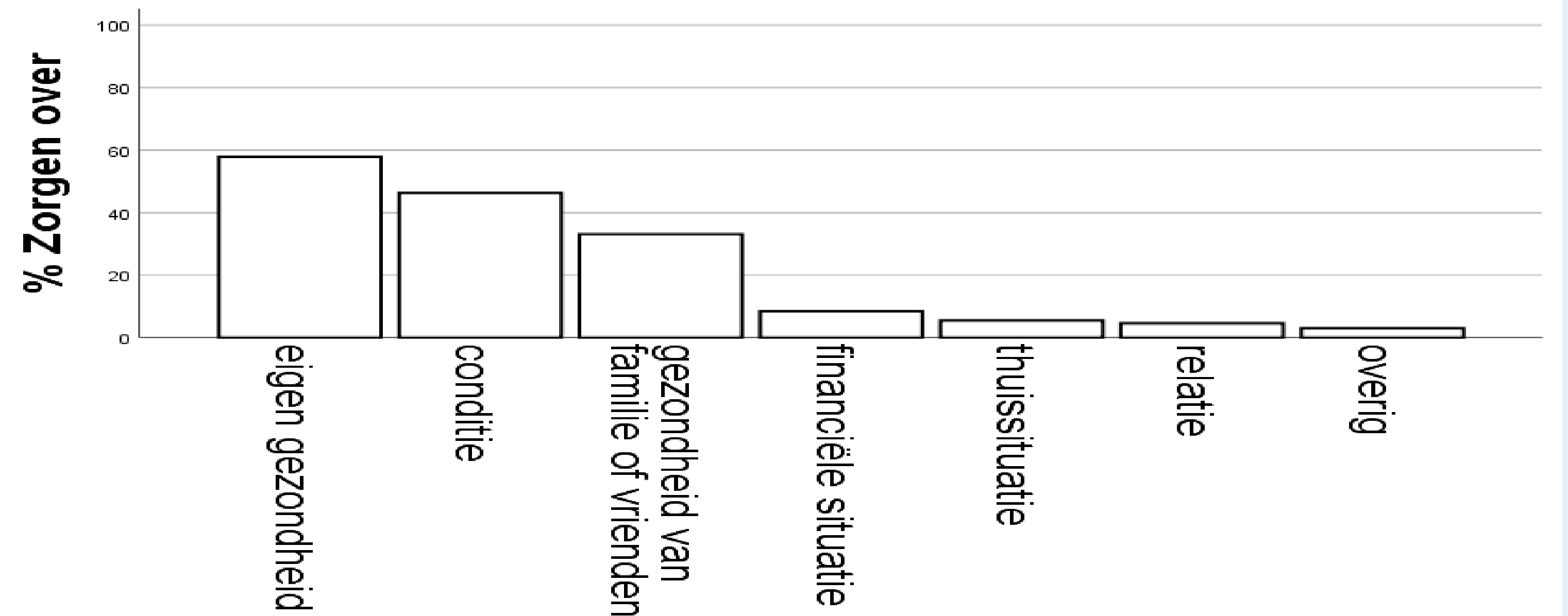
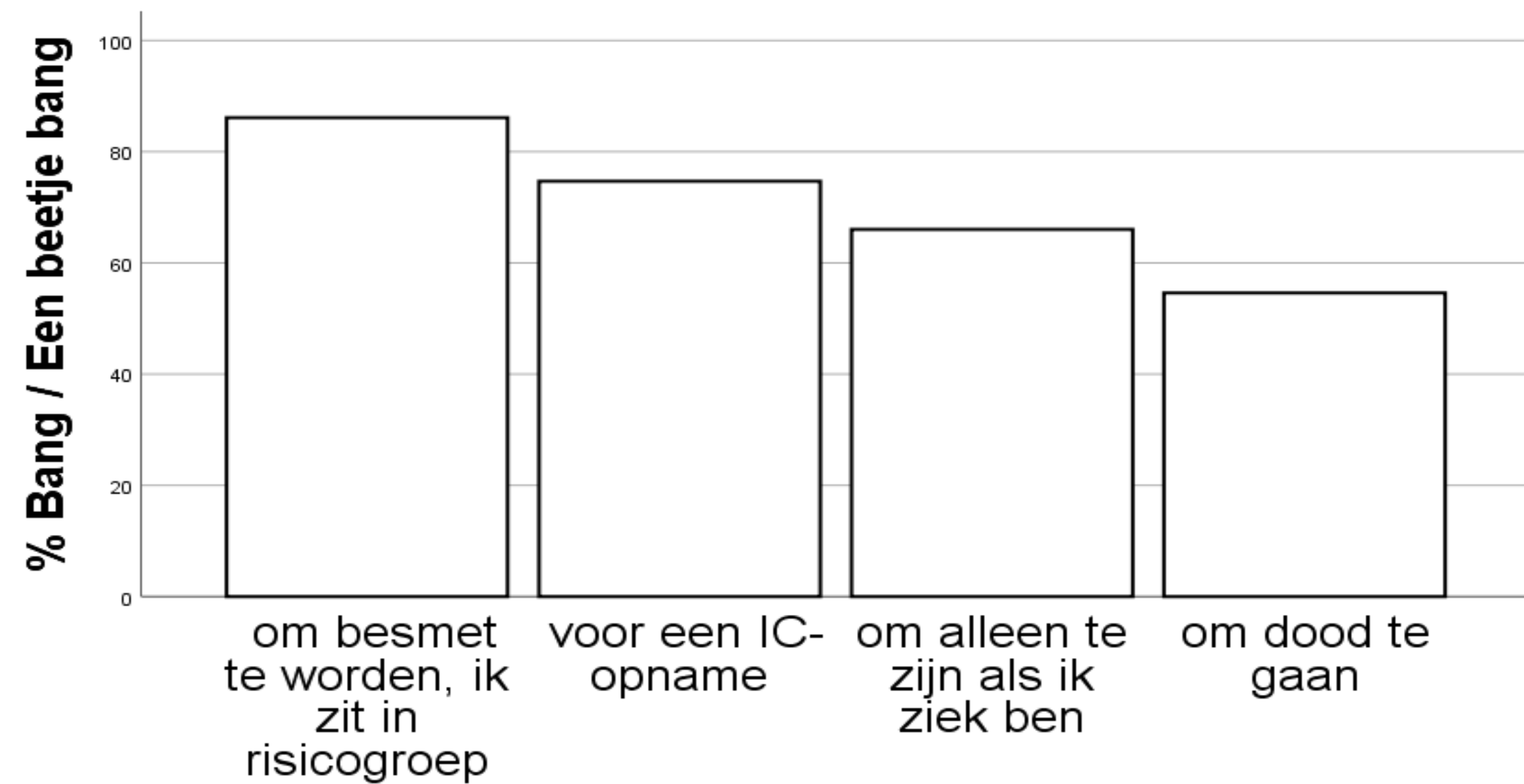
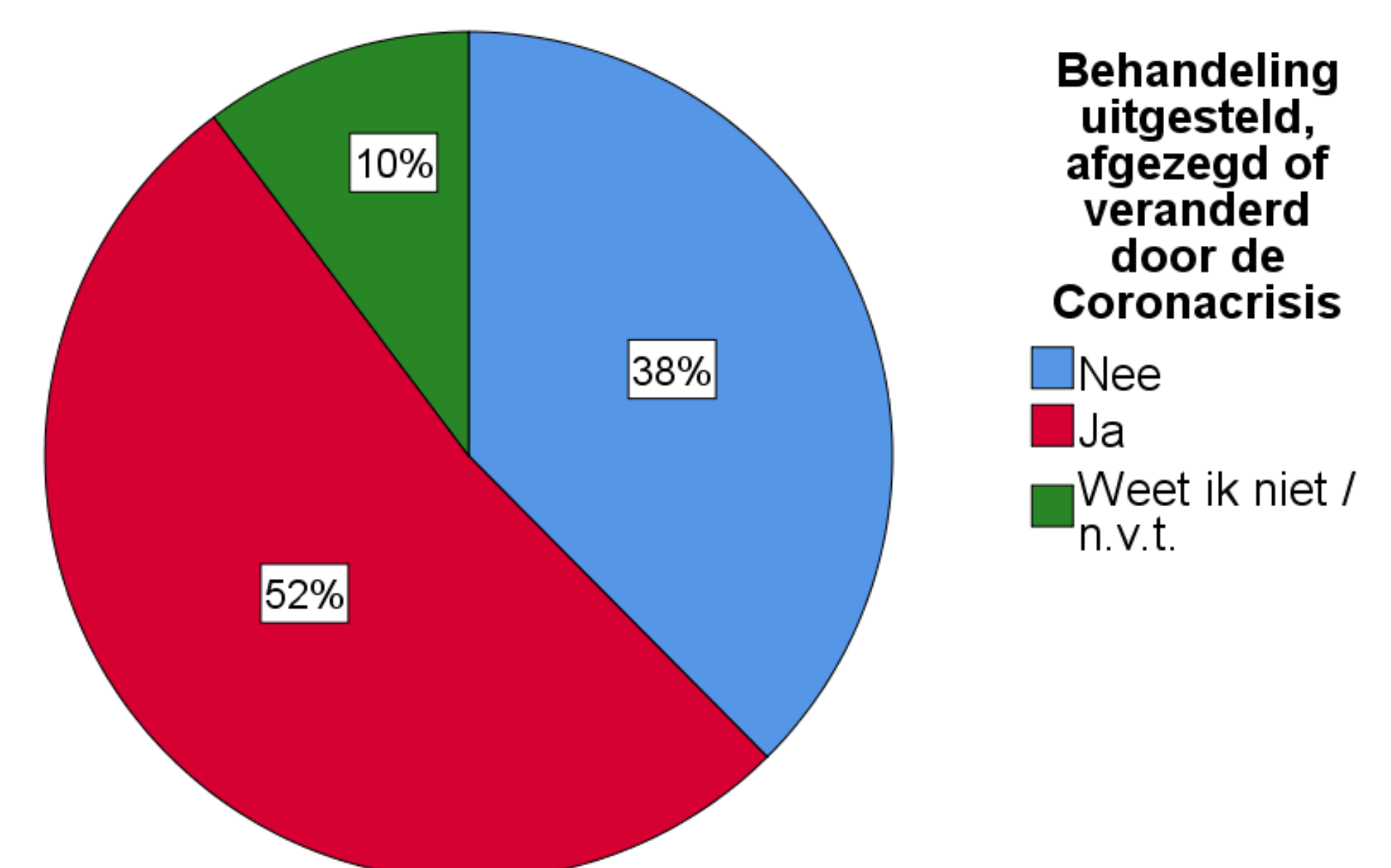
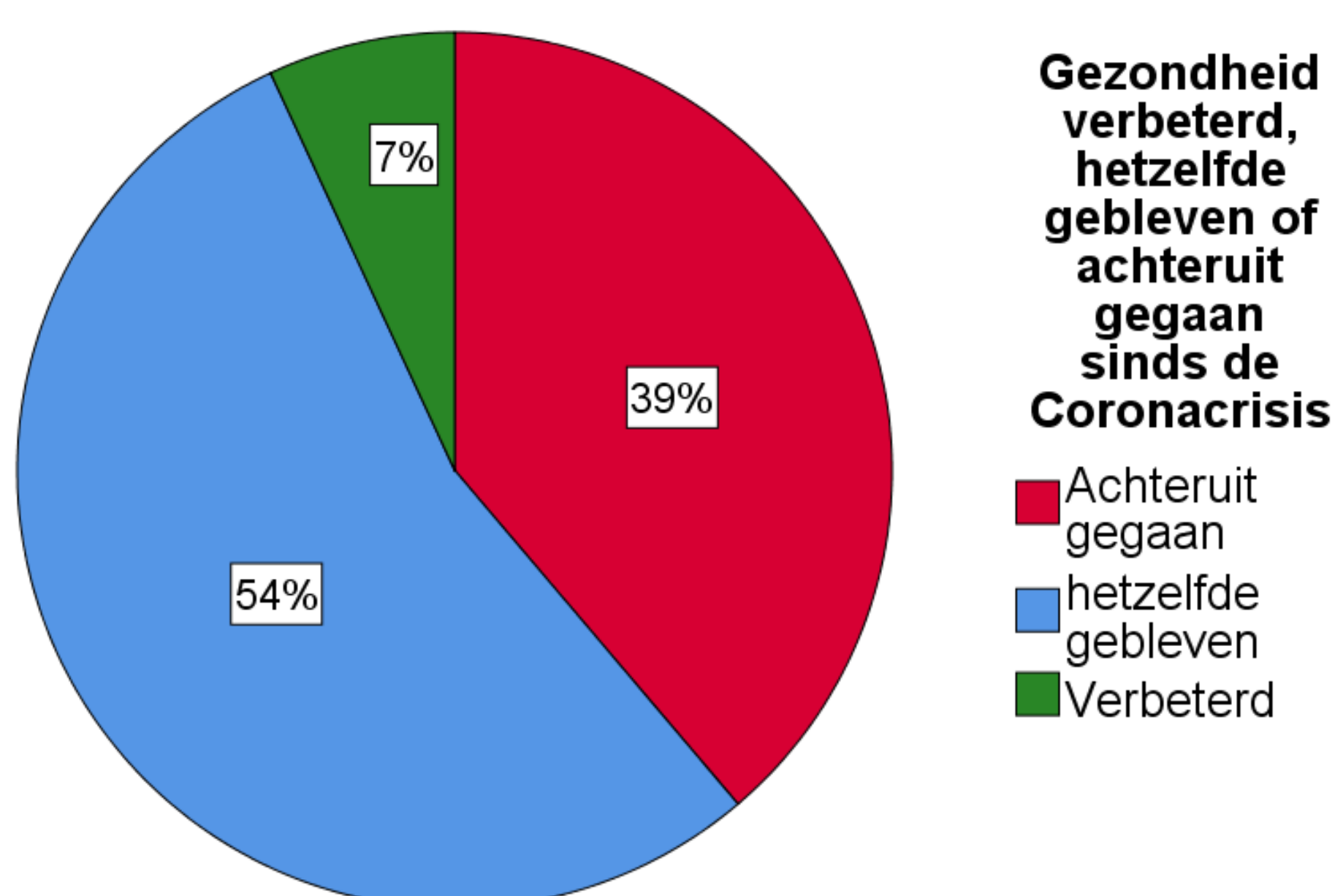
Studiepopulatie: 680 patiënten met chronisch obstructief longlijden (COPD 49%), longfibrose (LF 7%) of hartfalen (HF 32%) en 79 (12%) patiënten met als primaire diagnose 'anders'.

Interventie: Stress werd gemeten met de Depression Anxiety Stress Scale (DASS-21).

Covid-19 gerelateerde zorgen en angsten werden bevestigd.

Resultaten

- Veranderingen in de behandeling werd gerapporteerd door **52%**.
- De frequentie van contact met zorgprofessionals veranderde bij **52%** van de patiënten.
- Achteruitgang van de gezondheid werd door **39%** van de patiënten aangegeven.
- Matige tot zeer ernstige depressie, angst en stress werd vastgesteld bij respectievelijk **25,8%**, **28,5%** en **14%**.
- Meer dan **70%** rapporteerde specifieke zorgen en angsten, zoals over hun eigen gezondheid en angst om alleen te zijn.
- Zowel achteruitgang van gezondheidstoestand ($p < 0.001$) als verhoogde angst ($p < 0.006$) toonden een significant verband met veranderingen in behandeling.
- Een exploratieve analyse liet zien dat gebrek aan sociale steun mogelijk angstgevoelens verder verhoogd.

CONCLUSIE

Zorggebruik veranderde tijdens de COVID-19 pandemie in Nederland. Dit ging gepaard met een afname van de gezondheid en een toename van stress bij patiënten met cardiopulmonale aandoeningen. Het aanbod van zorg zou bij volgende golven van COVID-19 meer rekening moeten houden met de mentale noden van deze patiënten.

Contact: maurice.theunissen@mumc.nl

